

عنوان مقاله:

جنوب دریاچه ارومیه در عصر آهن ۳: مدارکی جدید از مهاباد

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات باستان شناسی، دوره 15، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 26

نویسندگان:

واحد جولائی - گروه باستان شناسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه محقق اردبیلی، ایران

رضا رضالو - گروه باستان شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

کریم حاجی زاده - گروه باستان شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

بهروز افخمی - گروه باستان شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

خلاصه مقاله:

به استناد شواهد تاریخی، جنوب دریاچه ارومیه در عصر آهن ۳ (۸۰۰ - ۵۵۰ پ.م) محل زندگی اقوام مختلف بوده است و از نظر سیاسی، میان پادشاهی‌های کوچک تقسیم شده بود که مرزهای سیاسی آن‌ها با نزاع قدرت‌های منطقه‌ای آشور و اورارتو بر سر تصاحب منطقه تغییر می‌یافت. در این میان، اقتدار و وسعت قلمرو پادشاهی مانا بیش از سایرین بوده است. با اینکه منطقه مهاباد بخش اصلی قلمرو پادشاهی مانا را در برمی‌گرفت، اما در مطالعات باستان شناسی عصر آهن ۳، کمتر به آن توجه شده است. در فروردین ماه ۱۳۹۶ بررسی بخش مرکزی شهرستان مهاباد با هدف شناخت سکونت‌گاه‌های عصر آهن ۳ و مطالعه خصوصیات، تحلیل ساختار، نحوه پراکنش و وسعت آن‌ها بازنگری شد. در این بررسی که با روش پیمایش سطحی فشرده انجام شد، شمار ۲۴ محوطه از این دوره شناسایی و نمونه‌های برداشت شده که عمدتاً شامل یافته‌های سفالی است، در طی مطالعات کتابخانه‌ای و با استفاده از گزارش‌ها، کتاب‌ها و مقاله‌های منتشرشده از استقرارهای عصر آهن ۳ تاریخ‌گذاری شده است. مهم‌ترین پرسش‌های این پژوهش عبارت‌اند از اینکه ساختار و وسعت استقرارهای دوره آهن ۳ در دشت مهاباد بر اساس یافته‌های باستان شناسی به چه شکل و تبدلات فرهنگی و برهم‌کنش‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای دشت مهاباد با مناطق هم‌جوار در این دوره چگونه بوده است. به طور کلی نتایج بررسی نشان می‌دهد محوطه‌های شناسایی‌شده از نوع محوطه‌های با معماری صخره‌ای، محوطه‌های گورستانی و تپه‌های استقرار است و یافته‌های سفالی حاکی از این است که دشت مهاباد در این دوره، افزون بر ارتباطات درون منطقه‌ای، با منطقه غرب ایران نیز ارتباطات فرهنگی برون منطقه‌ای داشته است.

کلمات کلیدی:

جنوب دریاچه ارومیه، دشت مهاباد، عصر آهن ۳، هزاره اول پیش از میلاد، آشور و اورارتو

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1776974>

